

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану освітньо-наукової
програми
підготовки доктора філософії та роботи над дисертацією
Кулешової Ольги Сергіївни

«Удосконалення управління інфраструктурою зернового ринку України»,
яка подається на здобуття ступеня доктора
філософії у галузі знань 07 - Управління та
адміністрування
за спеціальністю 073 – Менеджмент

Кулешова Ольга Сергіївна, 1998 року народження, має вищу освіту. З 2016 – 2020 рр. навчалася у ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, за напрямом підготовки «Менеджмент». Закінчила цей заклад вищої освіти у 2020 р. та здобула кваліфікацію бакалавра з менеджменту. З 2020 – 2022 рр. навчалася у ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за освітньо-професійною програмою «Бізнес-адміністрування». Закінчила цей заклад вищої освіти у 2022 р. та здобула кваліфікацію «Магістр».

У жовтні 2022 року Кулешова О.С. вступила за конкурсом на навчання до аспірантури кафедри управління та адміністрування ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. З жовтня 2022 р. навчається в аспірантурі на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент» за формою навчання – заочна.

Кулешова Ольга Сергіївна працювала над дисертацією послідовно і відповідально, без потреби в постійному контролі. Вона вміє самостійно ставити дослідницькі завдання і доводити їх до результату, уважно ставиться до зауважень і вміє їх якісно опрацювати.

У процесі роботи показала хороше володіння сучасними методами аналізу, зокрема економіко-математичними підходами, і здатність поєднувати теоретичні напрацювання з практичними рекомендаціями. Важливо, що вона не просто відтворює існуючі підходи, а намагається їх осмислити і адаптувати до українського контексту.

Загалом, це самостійна і надійна дослідниця, з якою комфортно працювати як з науковим керівником. Вважаю, що робота є завершеною і може бути рекомендована до подальшого розгляду.

Загальний стаж роботи – 5 років, науково-педагогічного стажу не має.

Під час навчання в аспірантурі Кулешова О. С. зарекомендувала себе як наполеглива та відповідальна дослідниця, орієнтована на досягнення наукових результатів. Вона демонструє здатність до ґрунтовного аналізу складних наукових проблем і впевнено застосовує сучасні методологічні підходи у дослідженнях.

Значну увагу здобувачка приділяла опануванню інструментів економіко-математичного моделювання, а також методів оцінювання ефективності функціонування інфраструктури зернового ринку. Це дало змогу обґрунтувати практичні рекомендації щодо підвищення результативності управління інфраструктурою зернового ринку України, зокрема через системну інтеграцію земельно-ресурсної основи, інституційного середовища та складсько-логістичних елементів у межах цілісної концептуальної моделі, здійснення комплексної оцінки регіональних диспропорцій на основі поєднання методів РСА та АНР, а також кількісне визначення впливу інфраструктурного забезпечення на економічні показники діяльності зернових підприємств. Активна участь у наукових конференціях і наявність публікацій у фахових виданнях підтверджують високий рівень її професійної підготовки та відповідальне ставлення до наукової роботи.

Здобувачка Кулешова О. С. повністю виконала індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми за такими дисциплінами «Іноземна мова для аспірантів (англійська)» (300 годин, 10 кредитів ЄКТС), «Філософські засади та методологія наукових досліджень» (150 годин, 5 кредитів ЄКТС), «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень» (120 годин, 4 кредити ЄКТС), «Управління проектами і програмами» (90 годин, 3 кредити ЄКТС), «Операційний менеджмент» (90 годин, 3 кредити ЄКТС), «Бізнес-комунікації» (120 годин, 4 кредити ЄКТС), «Економіко-математичні методи та моделі» (90 годин, 3 кредити ЄКТС), «Педагогічна практика» (150 годин, 5 кредитів ЄКТС), «Регіональна економіка» (90 годин, 3 кредити ЄКТС), що повністю відповідає Національній рамці кваліфікації та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261.

Здобувачка зарекомендувала себе як відповідальна дослідниця, яка в повному обсязі та у встановлені терміни виконувала всі складові індивідуального навчального плану, брала участь у лекційних і семінарських заняттях, що проводилися науково-педагогічними працівниками кафедри.

У процесі реалізації освітньо-наукової програми Кулешова Ольга Сергіївна набула ключових дослідницьких компетентностей, проявила себе як самостійна, цілеспрямована та ерудована науковиця, здатна формулювати й розв'язувати складні наукові завдання. Вона володіє сучасними методами наукового пізнання, розвиненими комунікаційними навичками та іншими професійними компетентностями, що забезпечують послідовне і логічне представлення результатів досліджень, їх оприлюднення у вітчизняних і міжнародних наукових виданнях, апробацію на наукових заходах, а також аргументоване обґрунтування і захист власних наукових напрацювань.

Індивідуальний план наукової роботи здобувачки Кулешової Ольги Сергіївни був затверджений рішенням вченої ради ННІ «Каразінська школа бізнесу» ХНУ імені

В.Н. Каразіна 24.10.2022 р. (протокол № 8). Науковий керівник Пархоменко Олена Степанівна, доцент кафедри управління та адміністрування, доцент. Термін виконання роботи – 2022-2025 роки.

Здобувачка Кулешова Ольга Сергіївна всі розділи індивідуального плану наукової роботи виконувала у встановлені терміни, що підтверджено результатами щорічної атестації. Відповідально ставилася до поставлених завдань, проводячи комплексні наукові дослідження з використанням сучасних методологічних підходів, зокрема економіко-математичного моделювання, багатofакторного регресійного аналізу з логарифмічною специфікацією, методу аналізу ієрархій, багатовимірний статистичний аналіз, а також системного, порівняльного та регіонального підходів до оцінки інфраструктурних процесів зернового ринку.

Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена тим, що в умовах повномасштабної війни проти України проблема ефективного управління інфраструктурою зернового ринку набула критичного значення з огляду на необхідність забезпечення продовольчої безпеки держави та збереження її експортного потенціалу. Руїнування портової інфраструктури Чорноморського басейну, втрата доступу до окремих морських портів, блокування традиційних експортних маршрутів, а також знищення та обмеження функціонування елеваторних потужностей у прифронтових регіонах створили безпрецедентні виклики для функціонування зернового ринку. За оцінками міжнародних організацій, істотно зросли логістичні витрати на експорт зерна та скоротилися доступні потужності зі зберігання, що актуалізує потребу в перегляді стратегічних підходів до управління інфраструктурою, розробці альтернативних логістичних рішень через країни Європейського Союзу та формуванні адаптивних механізмів координації учасників ринку в умовах підвищених ризиків.

Відповідно на підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

У дисертаційній роботі Кулешової Ольги Сергіївни розглянуто організаційно-економічні відносини та управлінські рішення, що виникають у процесі формування, розвитку та модернізації інфраструктури зернового ринку на національному та регіональному рівнях. Висновки й рекомендації автора ґрунтуються на системному аналізі сучасної наукової літератури, статистичних матеріалів, вітчизняного і зарубіжного досвіду, а також враховують трансформаційні процеси економіки та реалії воєнного стану в Україні.

У процесі дослідження:

- побудовано концептуальну модель інфраструктури зернового ринку, що інтегрує інституційне середовище, земельно-ресурсну базу, складсько-логістичну інфраструктуру та кінцевих споживачів і дозволяє ідентифікувати «вузькі місця» у взаємодії виробників зерна, логістичних операторів та інституційного середовища з урахуванням нестабільності регуляторного середовища, непрозорості орендних механізмів і залежності від зовнішніх ринків;

- ідентифіковано п'ять концептуальних моделей розвитку інфраструктури зернових ринків як складовою аграрних ринків ринків (інноваційно-ринкову, індустріально-логістичну, колоніально-експортну, державну планову та технологічно-цифрову) та обґрунтовано доцільність імплементації в Україні «гібридно-транзитної моделі» з урахуванням інституційних обмежень економіки.

- виявлено регіональні диспропорції розвитку інфраструктури, класифіковано 24 регіони України за чотирма типологічними групами та встановлено відсутність значущого лінійного зв'язку між виробничим потенціалом та інфраструктурним забезпеченням, що обґрунтовує необхідність диференційованих стратегій управління розвитком інфраструктури для різних типів регіонів;

- кількісно підтверджено статистично значущий позитивний вплив інфраструктурного забезпечення на фінансові результати функціонування зернового ринку, що емпірично доводить доцільність пріоритизації інвестицій в інфраструктурний розвиток регіонів з високим інфраструктурним потенціалом;

- обґрунтовано диференційовані стратегічні напрями управління розвитком інфраструктури для кожної з чотирьох типологічних груп регіонів на основі п'ятирівневої концептуальної моделі стратегічного управління, що інтегрує принципи, аналітичну базу, стратегічні фокуси регіонів, організаційно-економічні механізми реалізації та сформовано механізми оптимізації експортної інфраструктури через диверсифікацію маршрутів, впровадження цифровізації та модернізацію прикордонної інфраструктури;

- розроблено методичний підхід до оцінки ефективності управління інфраструктурою зернового ринку, що включає систему індикаторів результативності інфраструктурних інвестицій, гар-аналіз відхилень фактичних показників від цільових значень та процедуру моніторингу реалізації стратегічних планів модернізації інфраструктури та апробовано її на прикладі Харківської області, що виявило критичні відхилення за ключовими показниками та підтвердило потенційне фінансових результатів функціонування зернового ринку за п'ятирічний період реалізації інвестиційної програми.

Таким чином, проведене дослідження засвідчило високий ступінь обґрунтованості та достовірності сформульованих висновків і рекомендацій. Вони спираються на ретельний аналіз реальних умов функціонування систем управління людськими ресурсами у промисловості, узагальнення практик цифрової трансформації та врахування сучасних викликів ринку праці, що забезпечує можливість практичного використання отриманих результатів.

За матеріалами дисертації опубліковано 5 статей, з них 2 – одноосібні (з них 4 статей у наукових фахових виданнях України), 1 у міжнародному журналі, та 2 тез доповідей. Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить здобувачці. Здобувачка Кулешова О.С. брала участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів та підготовці матеріалів до друку.

Представлена дисертаційна робота є самостійною науковою працею здобувача, а отримані у ній результати є його особистим внеском у розв'язання актуальної наукової проблеми. Мета та завдання дослідження визначені дисертантом самостійно та узгоджені з науковим керівником. Під науковим керівництвом здобувачем систематизовано й проаналізовано результати дослідження, сформульовано ключові положення, висновки та практичні рекомендації. Матеріали дисертації викладено послідовно, у формально-логічний спосіб із суворим дотриманням вимог наукового стилю.

Індивідуальний навчальний план та індивідуальний план роботи здобувачем виконано у повному обсязі.

Рекомендовано подати дисертаційну роботу на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» для розгляду на фаховому семінарі для проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Науковий керівник:
к.е.н., доцент, доцент
кафедри управління та адміністрування
ННІ «Каразінська школа бізнесу»

Олена ПАРХОМЕНКО

Підпис Олени Пархоменко засвідчую

Начальник відділу кадрів
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Олена ГРОМИКО